

TTÜ 1918

Mente & Manu

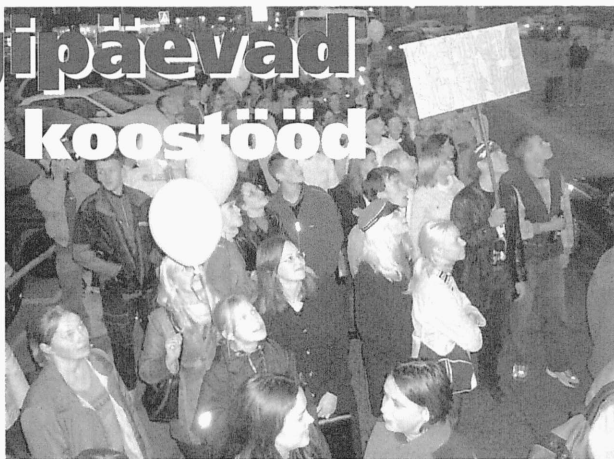
TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOLI AJALEHT

Tudengipäevad näitavad koostööd

Möödunud nädalal toimunud tudengipäevad pakkusid traditsiooniliselt avaparaadi ja Õlletelki. Uute üritustena propageeriti autovaba päeva ning Tehnikaülikoolil õnnestus organiseerida oma sünnipäevapeo korraldamine klubis "Hollywood".

Kokku toimus ligi 100 üritust, mida korraldasid Tallinna kõrgkoolid. Palju oli meelelahutust ja sporti, natuke ka haridust. TTÜ üliõpilased olid esindatud arvuka osavõtjaskonna ja ühe suurima korraldajana.

Sügispäevade tipp-hetkedeks kujunesid umbes 5000 pealise osavõtuga avaparaad ja ansambli "Vennaskond" kontsert

TTÜ ühiselamute taga.

Ühtlasi näitasid sügispäevad Tallinna üliõpilaste organiseerituse taset. Keegi ei ütle kunagi üliõpilaskondadele, mida nad teha võiksid või tegema peaksid. See on iseotsustamise koht ja üliõpilaskonnad on seni sellega ka hästi toime tulnud.

Tallinna sügispäevad on Tartust ees samapalju kui Tartu kevadpäevad Tallinna omadest – nii võib kokku võtta Tallinna ja Tartu üliõpilaskondade organiseerituse taseme aastal 2002.

Aivar Hannolainen
kultuuriklubi Ollalaa

Mustamäel jagati Mõtlevaid Mehi

18. septembril antis seoses Tallinna vanima paneelmajade rajooni Mustamäe 40. aastapäeva kätte preemiad "Mõtlev Mees".

Kultuurikeskuses „Kaja” toimunud tseremoonial andsid Tallinna linnapea Edgar Savisaar ja Mustamäe linnaosa vanem Helle Kalda üle Mustamäe teadus-, kultuuri- ja ühiskonnaelupreemiad „Mõtlev Mees”. Auhinnakujud valmistas skulptor Tauno Kangro. Pronksist figuurid on kinnitatud hallist marmorist alusele, kuhu on graveeritud auhinna saaja nimi. Need on koopiad Männi parki püstitatud samanimelisest skulptuurist.

Teadusauhinna pälvis TTÜ rektor Andres Keevallik, kultuuri- ja hariduspreemia anti Mustamäe Laste Loomingu Maja kollektiivile. Ühiskonnaelu preemia pälvis Tallinna Lastehaigla peaarst Merike Martinson.

Andres Keevalliku sõnul on saadud preemia tunnustuseks nii talle kui kogu Tehnikaülikoolile. "Selle auhinna väärtust pole võimalik rahas mõõta," arvas rektor.

Raepress

Mustamäe 40: Mitte lihtsalt nostalgias

Mustamäe 40. aastapäeva pidustuste üks sündmustest pani 19. septembri pärastlõunal loengutest ühikasse tõttavaid tudengeid oma ühiskodu uksele pead pöörama: tortsus puhkpillimuusika ja askeldasid ajakirjanikud.

Tähelepanelikumal vaatlemisel selgus, et pidustuste objektiks on Mustamäe esimene ja vanima paneelmaja asukohta tähistav tahvel. Ja seda just TTÜ II ühika seinal.

Ürikud ütlevad, et Mustamäe esimene maja valmis 1961. aasta detsembris, kuigi ühe esimese elaniku, tänase TTÜ rektori Andres Keevalliku sõnul asuti siia elama siiski alles järgmisel sügisel. Tema ise elas toas 518 ja meenutas, et samas ühikas oli lisaks tollase TPI tudengitele veel lavakunstkateedri noored näitlejad, kellega palju aega koos veedeti.

MÄLESTUSED RAIUTI KIVVI:
Rektor Andres Keevallik ja Mustamäe linnaosa vanem Helle Kalda eemaldasid katte TTÜ II ühiselamu seinal olevalt mälestustahvilt.

Kuna TPI Mustamäe *campus* asuti rajama alles 1962. aastal, kulges koolitee Mustamäelt bussiga Nõmmele, sealt rongiga Balti jaama ning edasi trammiga Kopli. Ärgu tänane tudeng liialt kurtku, et tee hariduse juurde on pikk ja käänuline.

Järgmisel päeval kogunes hulk rahvast TTÜ aulasse Mustamäe arengufoorumile arutama Tallinna vanima uuslinnaosa tulevikku.

Elagu Mustamäe, nooruse ja teadmiste linnaosa!

Olavi Pihlamägi
avalike suhete osakond

M&M avaldab lühendatult filosoofia-professor Ülo Kaevatsi kõne TTÜ 84. aastapäeva puhul toimunud nõukogu pidulikult istungil. Kõne terviktekstiga saab tutvuda internetis www.ttu.ee/ajaleht.

INSENERIHARIDUS: võimalused ja kohustused

1918. aastal Eesti Tehnika Seltsi avatud erikursustega alguse saanud institutsionaliseeritud tehnikaharidus pakub oma järjepidevuses meile täna võimaluse pidada Tallinna Tehnikaülikooli 84. aastapäeva. *Alma materi* sünnipäeval soovivad ülikoolipere liikmed vastastikku üksteisele ning ülikooli sõbrad meile õnne ja edu. Lubage mul meie ühisloomingu soovida elegantset igapäevatööd ja parimat arengut!

Ent mis on Tallinna Tehnikaülikooli parim areng ning millised võimalused ja kohustused sellega kaasnevad? .....

Jah, mõistukõnet lahti rääkides täheldame kõigepealt järgmisi karme realiteete:

● teadus- ja arendustöö finantseerimise maht Eestis on kordades väiksem kui arenenud maades;

Järgneb lk 2

In medias res

Asja juurde

Ülikooliseaduse muutmise seadus vajaks muutmist

Ülikooliseaduse kohaselt sai magistrikraadi kaitsta ka magistriõpet läbimata. Selleks pidi taotleja kvalifikatsioon vastama magistrikava nõuetele. Korra niisuguseks kaitsmiseks olid seaduse kohaselt kehtestanud ülikoolide nõukogud. Näiteks Tallinna Tehnikaülikoolis tuli kraaditaotlejal vastav avaldus koos valmis magistr töö ja teiste vajalike dokumentidega esitada dekaanile. Esitatavate dokumentide hulgas olid vajalikud magistr töö teemal ilmunud publikatsioonide ja saadud patentide koopiad ning muud taotleja poolt vajalikuks peetud dokumendid, mis iseloomustasid tema kvalifikatsiooni.

Kehtiva korra kohaselt kaitses 1998. – 2002. aastal niisugusel moel magistrikraadi TTÜ humanitaarteaduskonna haldusjuhtimise valdkonnas 11 inimest. Nende seas oli kõrgeid riigiametnikke, ministeeriumide, vallavalitsuste ja teiste riigiasutuste töötajaid, kõrgkoolide tippjuhte ja õppejõude. Nendest kolm olid varem õppinud ka mõne teise ülikooli magistr töö, kuid magistr töö teematikast tulenevalt oli neil jäänud seal magistr töö kaitsemata. Niisuguste olukordade paindlikuks lahenduseks nende inimeste jaoks oli võimalus vormistada teises ülikoolis kraadi kaitsmine magistr töö läbimata. Oma suure töökoormuse tõttu ei saanud need magistrikraadi kaitsjad õppida magistr töö ja nende töö kaitsmisele eelnes kahe koondeksami sooritamine. Töö kõrvalt magistr töö koostamine ja eksamiteks valmistumine võtab mitu aastat aega. Sageli käiakse magistr tööga seotud küsimustes ka ülikooli õppejõudude juures konsultatsioonis.

Käesoleva aasta 12. juunil võttis Riigikogu vastu "Ülikooliseaduse ja sellega seonduvate teiste seaduste muutmise seaduse", mis Vabariigi Presidendi otsusega kuulutati välja 28. juunil. Selle muudatusega jäeti küll alles ülikooli nõukogu kehtestatud korras võimalus kaitsta doktoritööd doktoritöö läbimata, kuid magistr töö kaitsmise võimalus magistr töö läbimata jäeti välja. Ju see oli seadusandja tahe.

Seadus jõustus "Riigi Teatajas" avaldamisele järgneval päeval ja seega on inimestel, kellel oli magistr töö koostatud või koostamisel magistr töö läbimata, kraadikaitsmise võimalus ära võetud. Tegemist on poolel teel mängureeglite muutmise ja selle all kannatavad kahtlemata tublid inimesed. Magistr töö kaitsjad magistr töö läbimata on üksiküritajad ja seetõttu nende hääli seadusandjani reeglina ei jõua.

Olukorra lahendamiseks oleks vaja kehtestada ülemineku aeg, mille jooksul oleks veel võimalik kaitsta magistrikraadi ka magistr töö läbimata. See annaks võimaluse alustatud töine töö lõpule viia. Üleminekuaja pikkus võiks olla vähemalt üks õppeaasta, kuid teiselt poolt võiks see aeg olla ka võrdne vana õppekavade kasutuseloleku ajaga.

Loodan, et seadusandja leiab probleemile elulise, kogu ühiskonda arvestava lahenduse.

prof Väino Rajangu
humanitaarteaduskonna
dekaan

INSENERIHARIDUS: võimalused ja kohustused

Algus lk 1

- olukorras, kus meie rahvaarv on väike ja kahaneb kiiresti, on tulevikus väga raske kindlustada riigidentiteedi püsivat arengut mitmel suunal, sh. täismahulise teaduspõhise eestikeelse ülikoolihariduse vallas. Seda enam, et Eesti teadussüsteem vahendab maailmateadust meie rahvuskultuuri juba mõnda aega järjest valikuliselt;

- ei ole selgeid märke, et suures osas välisomanikele kuuluvad ettevõtted hakkaksid märkimisväärselt panustama siinsesse uurimis- ja arendustöösse, jätkatakse ainult odava tööjõu ekspluateerimist;

- haridussüsteemi väljundid, tööturu sisendid ning ühiskonna arengu lühi- ja pikaajalised eesmärgid veavad siiani lahku nagu luik, haug ja vähk tuntud valmist.

Väikest lohutust pakub teadmine, et iseorganiseerumine loksutab üleminekuühiskonna olla-või-mitte-olla küsimuste lahendused aja jooksul enam-vähem paika. Õigesti siiski ainult tingimusel, kui õiged tegijad võitlevad õigete asjade eest. Meie jaoks on õiged sammud õiges suunas kaksikülikooli kavandamine Helsingi ja Tallinna tehnikaülikoolide baasil, õpetegevus harmoneerimine Euroopa kõrgharidusruumiga, tehnoloogiahariduse osakaalu suurendamine Eesti haridusruumis, meetmed teaduspõhise õppetöö tõhustamiseks, interdistsiplinaarsuse suurendamine, ingliskeelsete õppekavade juurutamine jms. Kindel on, et sellest veel ei piisa eelpool kirjeldatud rongis kaasasõitmiseks, sõidutingimuste parandamisest rääkimata.

.....

Kõige määramatav lahknemine haridusfilosoofiade vahel algab sellest, et ühed mõistavad haridust instrumentaalselt, sellena, mida koolis, ülikoolis ja täiskasvanuhariduses õppekavakohaselt antakse. Teadmised ja oskused on nagu nähtamatu väärisedelikk, mida ühiskond on kujuteldavasse anumas kogunud. Haridussüsteem justkui ühendab õppuri vaimsed kapillaarid selle reservuaariga ja kraanid keeratakse lahti. Õppija absorbeeriva mõistuse aktiivsus seisneb vaid etteantud teadmiskorpuse täpsel omandamises. Õppejõud peab leidma need ainuvõimalikud meetodid, mis parimal viisil lubavad jõuda etteantud tulemusteni. Õppejõud on etteütleva, kadude likvideerija teadmiste liikumise teel (õpetajalt õpilasele ja sealt õpetajale tagasi) ning hindaja. Mõtlemist juhib meetod, range meetodilisus kõiges. Ühele õigele küsimusele on vaid üks õige vastus. Hariduse instrumentaalne tähendus on „maailmaga hakkama saamine, parem töö, sotsiaalne mobiilsus, rikkem rikkust ning võimu ja kontrolli iseenese, ühiskonna ja looduse üle” (P. Kreitzberg).

Raske on hinnata, kui paljud TTÜ õppejõud haridust niimoodi mõistavad. Eestis on see käsitlus asjatundjate hinnangul veel väga laialt levi-

Füüsiku baasharidusega humanitaarprof Ülo Kaevats.

nud. Tunnistan enesekriitiliselt, et praktilises õppetöös tajun end mõnikord sellel teel.

Subjektikeskse (filosoofilis-antropoloogilise) arusaama järgi on haridus õppiva ja õpetava subjekti karakteristik, isiksuse arengu sisemine teekond, mille järkjärgulised etapid vastavad tema küpsemisele sootsiუმis. Haridus on väga individuaalne protsess, mille käigus luuakse ühtlasi isiksuse kvaliteeti ja sotsiaalset interaktsiooni. Õppimine sõltub igas arengujärgus sellest, mida õppija eelnevalt teab. Uute nähtuste hõlvamine seisneb uute tähenduste isikupärasel konstrueerimises sellele alusele, mis õppijas juba olemas on. Seda subjektiivset protsessi omakorda mõjutavad tugevalt õppija eesmärgid, motiivid ja vastastoime laad välise õpikeskkonnaga, sh. ühiskonna vajadustega. Õppimine on tõlgendamine, õppija oma tunnetuskeemide arendamine, individuaalse teadvussisu rikastamine. Õppimine ei ole selle arusaama järgi valmis skeemide absorbeerimine ja eksam loengumaterjali hõlmava ainuõigete vastustega testi täitmine. Õppija loob ja taasloob teadmisi, subjektina ei saa ta neid valmiskujul leida, ladustada ja kopeerida.

.....

Kordamine on tarkuse ema. Lõpetuseks kordan meie ülikooli audoktori, Göteborgi Chalmersi Tehnikaülikooli professori Mart Mägi tarku soovitusi insenerikoolituse vallas, mida ta jagas siinsamas ruumis täpselt neli aastat tagasi. Need soovitusel maandavad mõneti ka uueneva haridusparadigma jutu. „Viimasel ajal hakkab pisitasa traditsioonilist õpetamist, ka tehnika alal, asendama uus või taas tunnustust leidnud suund: *probleem- ja projektipõhine õpe*. See tähendab muuhulgas, et rõhk nihkub

- õpetamiselt õppimiselle,
- õigetelt vastustelt headele lahendustele,

- ühesuunalistelt loengutelt kahesuunalistele arutlustele ning suurema osatähtsuse pühendamist akadeemilisele täiuslikkusele ja tööstuslike kogemustele.

Kokkuvõtlikult: kui maailma, Eesti ja TTÜ arengud avardavad meie võimalusi, siis (inseneri)hariduse kvaliteedi tõstmise kohustus on vaid meil endil.

Head aastapäeva ja igapäevatöö jätku!

Toimetis & kontakt

Tallinna Tehnikaülikooli ajaleht *Mente et Manu*

Vastutav väljaandja	Olavi Pihlamägi	19086 Tallinn, Ehitajate tee 5 (I-214)
	tel 620 3590	faks 620 3591
Toimetaja	Mart Ummelas	e-mail: martu@staff.ttu.ee ,
	tel 620 3615	www.ttu.ee/ajaleht/
Küljendaja	Reimo Leedjärv	

Ukraina Tehnikaülikooli rektor kiitis TTÜ kiiret arengut

Tallinna Tehnikaülikooli aasta-päevapidustustel osales TTÜ koostööpartneri, Ukraina Rahvusliku Tehnikaülikooli "Kiievi Polütehnilise Instituudi" rektor, endine Ukraina haridusminister Mihailo Zgurovsky. Ta kirjutas rektor Andres Keevallikuga alla kootööprotokollile, mis sisaldab viit prioriteetset teadus- ja arendustöö valdkonda: infotehnoloogia, materjaliteadus ja keemia, bio- ja geenitehnoloogia, energiasäästlikud tehnoloogiad ning interdistsiplinaarsed uuringud majandus- ja sotsiaalprobleemide valdkonnas. Vahetult enne külalise lahkumist Tallinnast, esitasin talle mõne küsimuse.

Kuidas külaskäiguga Tallinna rahule jäite?

"Mulle valmistab siirast heameelt, et seekordne tüne külaskäik Tallinna, mille eesmärgiks oli alla kirjutada sinise Tehnikaülikooliga koostööprotokoll, langes kokku TTÜ 84. aastapäeva tähistamisega. Mul oli suurepärane võimalus osaleda ülikooli nõukogu pidulikul istungil, jälgida doktorite promoveerimist. Tehnikaülikooliga tutvumine jättis mulle kõige paremad muljed, nägin teie ülikooli tormiliselt arenemas. Silmapaistvalt heal tasemel on siin mitu laborit, kiitma peab teaduskondade ja õppetoolide töötingimusi ning suurepäraseid uusi ja renoveeritud õppehooneid.

Meie koostöösuhted sügenesid umbes poole aasta eest, kui Kiievi Polütehnilise Instituuti külastas Tallinna Tehnikaülikooli rektor Andres Keevallik ja käis

Mihailo Zgurovsky: Kindlas lootuses viljakale koostööle.

välja koostöölepingu sõlmimise ettepaneku. Seekordsel külaskäigul leppisime nüüsi kokku juba prioriteetsetes koostöösuundades. Kõigil neil aladel on protokollis määratletud mõlema ülikooli konkreetsetel osalevat teaduskonnad, instituudid ja alajaotused."

Tutvustage, palun, lühidalt Kiievi Polütehnilist Instituuti.

"Kiievi Polütehniline Instituut asutati tsaar Nikolai II käsul 1898. aastal, olles siis üks kolmest Tsaari-Venemaa

suurimast tehnikaülikoolist koos Peterburi ja Varssavi polütehnilise instituudiga. Need ülikoolid jätkavad muide tänaseni aktiivset koostööd. Kiievi Polütehnilise Instituudi uhkuseks on terve plejaad maailmakuulsaid teadlasi: keemik Dmitri Mendelejev, helikopterite leiutaja Igor Sikorsky, kes hiljem Ameerikasse siirdununa lõi seal terve põlvkonna täiuslikemaid lennumasinaid, mehaanik Stepan Timošenko, kosmoserakettide looja Sergei Koroljov, elektrikeevituse arendajad Jevgeni Paton ja tema poeg Boriss Paton, viimane on juba 30 aastat olnud Ukraina Teaduste Akadeemia president. Kiievi ülikool on praegu Euroopa suurim tehnikaülikool, kus õpib 40 tuhat üliõpilast ja töötab üle 10 tuhande inimese. Ülikool teeb koostööd 70 riigi teaduskeskustega, Kiievis õpib praegu üle 1000 välisüliõpilase 52 riigist."

Kuidas hindate Ukraina ühiskonda ja majanduse olukorda täna, 11 aastat pärast iseseisvumist?

"Oma riikide kodanikena sooviksime näha ehk märksa kiiremat progressi, igapähele meist on oma pretensioonid ja oleme vahel rahulolematud sellega, mis

sugune on meie tänane elu. Ent riigid on suured sotsiaalsed süsteemid, mis ei saa muutuda hetkega. Ülejäänud maailm dikteerib meile teatud arengutrajektoori. Hindaksin Ukrainas toimuvaid protsesse üsna loomulikuks. 11 aastaga on täheldatav suur edasiminek omariikluse ja riigi-instituutide loomisel. Oleme kaotanud varasemad illusioonid, et keegi lahendab meie eest probleemid ja tagab elanikkonna sotsiaalse kindlustatuse. Ukrainlased mõistavad täna, et vaid oma kätega suudame luua endale arenenud ühiskonna ja tagada heaolu.

Ukraina majanduse areng on olnud alates aastast 1999 väga kiire: rahvuslik koguprodukt on igal aastal kasvanud 6-9%, ka tänava loodetakse 9-protsendilist juurdekasvu. Tootmis sektori kasv on olnud veelgi kiirem – 15-18% aastas. See on kogu Euroopa üks kõrgeimaid näitajaid.

Kahtlemata on meie riigid mõneti erinevas arengustaadiumis. Mul on heameel, et Eesti integreerub nii kiirelt Euroopasse ja saab peagi Euroopa Liidu liikmeks. Ukraina jaoks on see esialgu veel kaugel perspektiiv, kuid meie arengusuund on sama."

Lõpuks tões Ukraina rektor Mykhailo Zgurovsky, et teda rõõmustab koostöösuhte kiire arendamine Tallinna Tehnikaülikooliga. Eriti tähenduslik on see Eesti Vabariigi presidendi Arnold Rüütli peatse riigivisiidi eel Ukrainasse.

Küsitles

Mart Ummelas

Kuu aega "raamatukogu stipendiumiga" Oxfordi ülikoolis 2. osa

prof Rein Munter

TTÜ keskkonnakaitse ja keemiatehnoloogia õppetool

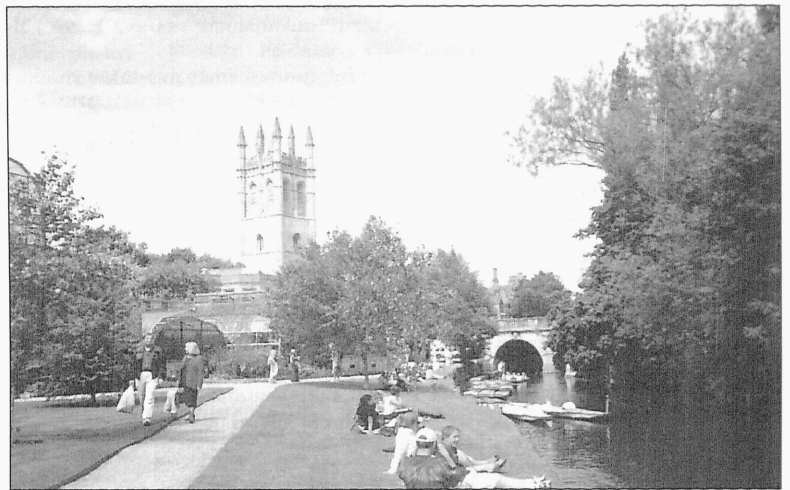
Legendi jargi sai Oxfordi linn alguse 12. sajandil, kui ühe Anglo-Saksi kuningriigi printsess võeti vastu nunnaks Oxfordi St. Frideswides'i nunnakloostri. Juba 12. saj. algul olevat Oxfordis ringi liikunud õpetatud mehed, kes soovijale teoloogilisi loenguid pidasid. Ilmselt on sellest ajast pärit ka Oxfordi Ülikooli devis, mis on tekstina avatud raamatus kõigil ülikooli vappidel ja embleemidel: *Dominus illumina tio mea* (Jumal on minu valgus). Otsest ülikooli asutajat küll ei teata, aga aastal 1200 organiseeriti *studium generale* ehk ülikool, mille korraldus ja õppekava järjgsid kuulsa Pariisi Ülikooli oma. Oma rolli ülikooli arengus mängis kahtlemata ka fakt, et kuningas Henry II (1154–1189) keelas inglise üliõpilastel õppida Prantsusmaa ülikoolides.

Järgnesid segased perioodid, kus toimusid korduvad verised kokkupõrked võimu pärast linlaste (käsitöölise, kaupmeeste, parkalite jt.) ning õpetlaste ja üliõpilaste vahel (nn *town/gown* (tallaar) *conflicts*). See ongi tegelikult põhjuseks, miks ehitati kolledžid kõrgete müüride ja kindlalt suletavate väravatega. Olukord rahunes alles 19. saj, mil

linn taelikult tunnistas ülikooli ülimuslikkust. Praegu maksavad praktiliselt kõik kauplused, kohvikud ja restoranid ülikoolile renti. 1478. a trükiti Oxfordis esimene raamat ning praegu moodustab kirjastamine märkimisväärse osa ülikooli majandustegevusest.

Järgnesid Oxfordi ajalukku kindla jälje jätnud sündmused: 1555. a võtsid katoliiklased kinni kolm protestandist vaimulikku Cranmeri, Latimeri ja Ridley ning töid tol ajal konservatiivsesse Oxfordi kohtumõistmiseks. Tolleaegsete kommete kohaselt põletati kõik kolm tuleriidal linnapiiril, kus nüüd asub Lai tänav (*Broad Street*). Selleks ajaks oli linn palju kasvanud, olid asutatud *St. John's*, *Jesus*, *Exeter*, *Trinity*, *Balliol* ja *Cardinal College* (*Christ Church*) jt. 18. sajandil, mil olid valminud ka paljud monumentaalsed ehitised (*Ashmolean Museum*, *Sheldonian Theatre*, *Bodleian Library* jt.), kirjeldati Oxfordi linna paljude rändurite poolt juba kui kuningriigi pärlit. Praegu on Oxfordis kokku 39 kolledžit.

Ent ees seisab ka veel kodusõda. Aastatel 1642–1646 oli Oxford rojalistliku Inglismaa pealinn ja kuninga peakorter. Charles I võttis üle nii linna kui ka ülikooli ning kasutas nende ressursse militaarsetel eesmärkidel. Oliver Cromwelli (kelle üks surimaskidest asub ka Oxfordi linnamuuseumis) väed piirasid linna ning 24. juunil 1646 alistus linn

OXFORDI MAAMÄRKE: Taamal Magdalen College'i iidne torn ja sild üle Cherwelli jõe.

parlamendi armeele. Charles I-st süüdistati riigireetmises ja ta hukati. Kuningavõimu taastas uuesti Charles II. Mõlemad kuningad õppisid Oxfordi ühes vanemas, *Jesus College*'is ja kuulusid selle sponsorite hulka.

Möödus veel ligi 200 aastat, vana klerikaalne ja dogmaatiline ühiskond lagunes pikkamööda. Aastatel 1850–1870 viidi parlamendi komisjoni poolt ülikoolis läbi mitmed reformid. 1879. a asutati esimesed naiste kolledžid, *Lady Margaret Hall* ja *Somerville*. Ülikool muutus palju avatumaks ja demokraatlikumaks. Senini ainult meeste kolledžid hakkasid alates 1974. aastast avama oma uksi ka tütarlastele. Ent alles

alates 1920. a hakati naistele ka akadeemilisi teaduskraade omistama.

Oxford on paljudele inimestele maailmas kindlasti tuntud veel Lewis Carrolli (kodanikunimega Charles Dodgson, matemaatik ja võrratu muinasjutuvestja) poolt loodud Alice'i tegelaskuju kaudu paljudes toredates lastejuttudes, neist tuntuim "Alice Imedemaal". Alice'i prototüübiks oli *Christ Church*'i dekaani tütar Alice Liddell, kellega koos Charles Dodgson matkas Oxfordi ümbruse niitudel ja jõe ääres.

*algus vt M&M nr 19 (järgneb)

TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOLI TUDENGILEHT

STUDIOOSUS

tähistab sünnipäeva

Septembris, umbkaudu aasta tagasi nägi ilmavalgust esimene Tallinna Tehnikaülikooli tudengileht **Studioosus**. Selle toimetuse röömustab koos lugejatega lehe esimese eluaasta täitumise puhul.

Mul on heameel tõdeda, et **Studioosus** on arenenud hämmastava kiirusega. Küllap on targemaks saanud kõik need, kes osalevad uue numbri valmistamisprotsessis. Loodetavasti on edasiminekut märganud ka lugejad – negatiivset tagasisidet ma ei ole veel kohanud.

Veebruaris peatoimetajat vahetanud ajaleht on võtnud kindla suuna mõõduka meelelahutuse pakkumisele. **Studioosus** seisab kolmel sambal: uudised, arvamused ja ürituste ülevaated. Need enamjaolt mõistagi tudengi vaatevinklist.

Täname meie vanemat venda **Mente et Manu**, eriti selle küljendajat Reimo Leedjärve ning TTÜ kunstnikku Aili Mittalit, kes aitasid **Studioosuse** kahevärviliseks muutmise juures jõu ja nõuga kaasa.

Suure aitäh on ära teeninud kaastöö tegijad. Olgu siin nimetatud TTÜ fotoklubi liikmed, kelle professionaalset tunnetust fotokunsti võib septembrinumbriks nautida, aga ka BEST-Estonia ja IAESTE tudengiorganisatsioonid.

Hoolimata kõige siiramatest soovidest, ei saaks ma neid tänusõnu praegu edasi anda, kui poleks olnud kauaegset aktiivset tudengit Aivar Hannolaineni, kelle käe all ilmus mullu sügisel **Studioosuse** esiknumber.

Aivar Yorick

Studioosuse peatoimetaja

Vara säilimise tagamisest TTÜs Infotund 18. septembril

Haldusprorektor Peep Jonase ettekande struktuuriüksuse juhtidele tingis valusalt päevakorda tõusnud probleem – Tehnikaülikooli vara vajab tõhusamat säilitamiskorda.

Ülikooli vara säilimise korraldamine põhineb Tsiviilkoodeksi ja TTÜ põhikirja vastavatel sätetel. Praeguse korra kohaselt antakse vara üle struktuuriüksuse juhile, kes selle eest ka vastutama peaks. Kahjuks ei tööta see kord. Tööleping ei fikseeri kellegi vastutust. Kavandatava korra kohaselt määrab struktuuriüksuse juht isiku, kelle TÖÖÜLESANDEKS on struktuuriüksuse vara säilimise ja kasutamise korraldamine. Isiku töölepingut täiendatakse vastavalt. Samuti peab struktuuriüksuse juht fikseerima kirjalikult oma struktuuriüksuse vara kasutamise ja säilitamise korra. See peab hõlmama kolme olulist punkti: 1) kuidas vara

kasutatakse, 2) kuidas tagatakse vara säilimine ja 3) vara arvestus. Struktuuriüksuse juhil on õigus ja kohustus vara maha kanda, mis tegelikkuses on tihti tagaplaanile jäänud. Paljudes kohtades on varasid, mis on arvel, kuid mida ei kasutata.

Ülikooli kogu vara – hooned, rajatised, seadmed, aparatuur – on kindlustatud. Kindlustus aga ei korva kahju, kui hävinud, varastatud vara ei ole nõuetekohaselt hoitud.

Prorektor Jonase ettekannet täiendasid personaliosakonna juhataja ja TTÜ juristid, kes pakkusid lahkelt abi struktuuriüksuste vastava korra väljatöötamisel.

Infotunni teemat puudutav ringkiri saadetakse kõikidele struktuuriüksustele.

Helgi Arumaa

avalike suhete osakond

Sic!

24. september

* Tallinnas toimub koostööprojekti "Helsinki-Tallinn Science Twin-city" avaseminar, millel ettekannetega esinevad TTÜ rektor Andres Keevallik, TTÜ geenitehnoloogia prof Erkki Truve ja TTÜ Innovatsioonikeskuse tegevdirektor Raivo Tamkivi.

* Kell 9.30 toimub TTÜ humanitaarteaduskonna õppehoones, Sütiste tee 21 Tallinna Kommunaalameti ja Tallinna Tehnikaülikooli poolt korraldatud teehoiu ja kommunaalmaajanduse rahvusvaheline teabepäev. TTÜst esinevad prorektor Peep Sürje, Teedeinstituudi lektor Vello Mespak ja Ehitustootluse instituudi direktor Toomas Laur. Külalisesinejad on Soomest, Venemaalt ja Lätist.

26. september

Kell 12.00 toimub aadressil Mäealuse 4B Tallinna Ettevõtlusinkubaatori pidu-

lik avamine. Tegemist on esimese objektiga loodavast Tallinna Tehnoloogiapargist, mille asutajaks Eesti riigi ja Tallinna linna kõrval on ka Tallinna Tehnikaülikool.

26. – 27. september

Tallinna Tehnikaülikoolis toimub Leonardo da Vinci projekti QUEST for Europe töökoosolek. Osalevad Milano, Barcelona, Stockholmilt riikide partnerülikoolide esindajad.

26. september – 8. oktoober

TTÜ peahoone fuajees on avatud näitus "Töökeskonna ohutus ja töötervishoid".

27. september

Tallinna Tehnikaülikoolis toimub TTÜ ja Helsingi Tehnikaülikooli ümarlaud koostöö planeerimiseks.

1918
TALLINNA
TEHNIKAÜLIKOOL

Tallinna Tehnikaülikool omab ligi neljakümne Eesti kõrgkooli seas juhtivat rolli tehnika kõrghariduses, pakkudes rahvusvaheliselt konkurentsivõimelisi õppe-, innovatsiooni- ja teadusteenuseid.

Tallinna Tehnikaülikool kuulutab välja konkursi

TTÜ PÕLEVKIVI INSTITUUDI DIREKTORI

ametikohta täitmiseks 01.02.2003-31.01.2008.

Nõudmised kandidaadile:

- o Eesti Vabariigi kodanik;
- o Eesti doktorikraad või sellele vastav kvalifikatsioon;
- o ametikohta täitmise tähtaja alguseks on noorem kui 65 aastat.

Konkursil osalemiseks esitada TTÜ personaliosakonna juhatajale alljärgnevad dokumendid:

- o omakäeline avaldus rektori nimele;
- o *curriculum vitae* (vormi leiate aadressilt <http://www.ttu.ee/personal/plangid> alt);
- o kõrgharidust või akadeemilist kraadi tõendava dokumendi originaal või notariaalselt tõestatud ärakiri;
- o publikatsioonide nimekiri;
- o visioon TTÜ Põlevkivi Instituudi edasisest arengust (2-3 lk);
- o konkursil osaleja soovil muud tema poolt oluliseks peetavad dokumendid ja materjalid.

Dokumentide esitamise tähtaeg on 28. oktoober 2002.a.

Täpsem teave konkursi kohta TTÜ personaliosakonnast aadressil:
Ehitajate tee 5, Tallinn 19086, ruum III-105
Telefon: (0) 6202056
e-mail: pp@ttu.ee
<http://www.ttu.ee/personal>

1918
TALLINNA
TEHNIKAÜLIKOOL

Tallinna Tehnikaülikool omab ligi neljakümne Eesti kõrgkooli seas juhtivat rolli tehnika kõrghariduses, pakkudes rahvusvaheliselt konkurentsivõimelisi õppe-, innovatsiooni- ja teadusteenuseid.

Tallinna Tehnikaülikool kuulutab välja konkursi järgmiste akadeemiliste ametikohtade täitmiseks:

KEEMIA- JA MATERJALITEHNOLOOGIA TEADUSKOND

Materjaliteaduse instituut

- o pooljuhtmaterjalide tehnoloogia õppetooli teadur 1,0 kohta
14.10.2002-31.08.2007

MATEMAATIKA-LOODUS TEADUSKOND

Geenitehnoloogia instituut

- o genomika ja proteoomika õppetooli vanemteadur 1,0 kohta
14.10.2002-31.08.2005

Keemiainstituut

- o biotehnoloogia õppetooli vanemteadur 0,75 kohta
14.10.2002-31.08.2007

MEHAANIKATEADUSKOND

Materjalitehnika instituut

- o materjaliõpetuse õppetooli teadur 1,0 kohta
14.10.2002-31.08.2007

Konkursil osalemiseks esitada TTÜ personaliosakonna juhatajale alljärgnevad dokumendid:

- o omakäeline avaldus rektori nimele;
- o *curriculum vitae* (vormi leiate aadressilt <http://www.ttu.ee/personal/plangid> alt);
- o kõrgharidust või akadeemilist kraadi tõendava dokumendi originaal või notariaalselt tõestatud ärakiri;
- o publikatsioonide nimekiri;
- o TTÜ õppejõud ja teadustöötajad esitavad tööplaani-aruande eelneva tööperioodi kohta;
- o konkursil osaleja soovil muud tema poolt oluliseks peetavad dokumendid ja materjalid.

Dokumentide esitamise tähtaeg on 30. september 2002.a.

Täpsem teave konkursi kohta TTÜ personaliosakonnast aadressil:
Ehitajate tee 5, Tallinn 19086, ruum III-105
Telefon: (0) 6202056
e-mail: pp@ttu.ee
<http://www.ttu.ee/personal>

Homo doctus in se semper divitias habet
Õpetatud mehel on alati endas rikkust varuks